

Un tomb per Colera

Guia pràctica per redescobrir les seves valls

Un tomb per Colera

Guia pràctica per redescobrir les seves valls

REDESCOBRIR LES VALLS DE COLERA. AQUEST ÉS L'OBJECTIU DEL PROJECTE QUE L'AJUNTAMENT DE COLERA, AMB EL SUPORT DE L'OBRA SOCIAL DE LA CAIXA, HA REALITZAT ENGUANY. L'EVOLUCIÓ HISTÒRICA HA COMPORTAT LA PÈRDUA DELS VINCLES QUE LA GENT DE COLERA HA MANTINGUT AMB EL TERRITORI. DONAR A CONÈIXER ELS VALORS DEL TERRITORI ÉS VITAL PER GARANTIR-NE LA SEVA ESTIMACIÓ I PERMET REMEMORAR ELS TEMPS D'ESPLENDOR DEL VEÏNAT DE MOLINÀS I DELS MASOS DE LES VALLS.

LA PUBLICACIÓ QUE TENIU A LES MANS RECULL UN CONJUNT D'ITINERARIS O SENDERS QUE PERMETEN GAUDIR DELS DIFERENTS ELEMENTS D'INTERÈS EXISTENTS AL TERME DE COLERA. AIXÍ, ES RECULLEN ELS DIFERENTS ELEMENTS D'INTERÈS A PARTIR DELS SEUS VALORS HISTÒRICS, ARQUITECTÒNICS, BOTÀNICS, GEOLÒGICS, ETC. PER A LA CONFEC-CIÓ DELS ITINERARIS S'HA COMPTAT AMB EL SUPORT D'EXPERTS LOCALS ENTRE ELS QUALS DESTACA LA COL-LABORACIÓ D'ARNALD PLUJÀ, AIXÍ COM COL-LABORADORS DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA.

LA SENYALITZACIÓ DELS ITINERARIS I LA GUIA SÓN ELS PRIMERS PASSOS PER DONAR A CONÈIXER LA HISTÒRIA DE LES NOSTRES VALLS, LES VALLS DE COLERA, EL POBLE QUE ESTIMEM. REDESCOBRIM-LES.

AJUNTAMENT DE COLERA

Un tomb per Colera

Guia pràctica per redescobrir les seves valls

Font de la Coma d'Infern

Mas Tarragona

Font de la Falguera

Coll de les Artigues

Font del Cérvol

Mas Pellich

Molinàs

Font del Pollancre

Font de Molinàs

Castell de Molinàs

Església de Sant Miquel

Font de Sant Miquel

Panoràmica

Dolmen de Puig d'Esquers

Dolmen de Mas Patiràs

Font Fresca

Mas Patiràs

Font del Mono

Mines d'en Corbera

Puig del Falcó

Portbou

N 260

FC Barcelona - Portbou

MAR MEDITERRÀNIA

Colera

La vall de Molinàs

Camí de ronda

Font de l'Alguer

Monuments megalítics

N 260

Platja de Garbet

Búnquers Platja del Borró

Cap Ras

Platja de Grifeu

Llançà

ITINERARIS

Monuments megalítics

GR 92

La vall de Molinàs

Camí de ronda

Panoràmica

ALTRES INDICACIONS

Fonts

Punts d'interès

Dòlmens

Estació de tren

Panoràmica

La Serra de la Balmeta és un excel·lent mirador de la costa de Colera i el cap de Creus. La seva carena, que s'allarga 15 km, representa el nexa d'unió dels camins ramaders procedents de Llançà i de Colera amb les carrerades dels municipis veïns.

1 FONT DE SANT MIQUEL

Les surgències d'aigua s'aprofiten per fer fonts, abeuradors per al bestiar i per omplir els punts d'aigua per a l'extinció dels incendis forestals. A més, en ambients mediterranis molts éssers vius troben refugi en aquests punts.

2 SANT MIQUEL DE COLERA

Era el temple parroquial del poblat de Colera, que en el s. XVIII es va traslladar arran de mar. Les primeres notícies del temple daten de primers del s. XI. L'església actual està formada per una sola nau capçada a l'est per un absis semicircular.

Camí de Ronda

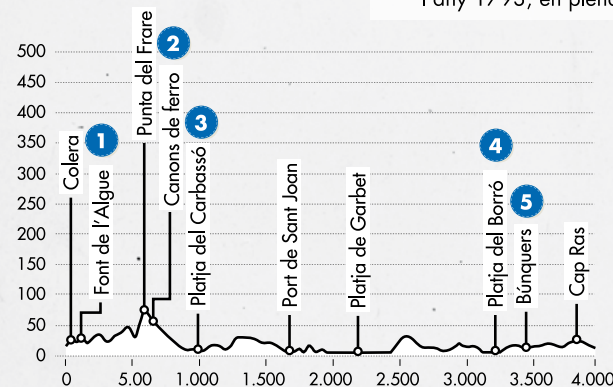
Antigament s'utilitzava per a la vigilància de la costa i d'accés als conreus de la zona: vinya i olivars. El paisatge que s'observa és molt divers, des de penya-segats i costes rocoses típiques del cap de Creus a platges arenoses amb formacions dunars.

1 FONT DE L'ALGUER

És la boca d'una antiga mina d'aigua que abastia la població de Colera d'aigua potable, mitjançant la canalització de les aigües de la capa freàtica més propera fins a la boca de la mina, que es podia trobar a quilòmetres del punt de captació.

2 CANONS DE FERRO

Aquests dos canons datats del 1789 tenen un origen desconegut. Podrien pertànyer a tres vaixells espanyols, la Preciosa, Galgo o Santa Rufina, que naufragaren davant les costes del Cap Ras l'any 1793, en plena Guerra Gran contra els francesos.

3 PLATJA DEL CARBASSÓ

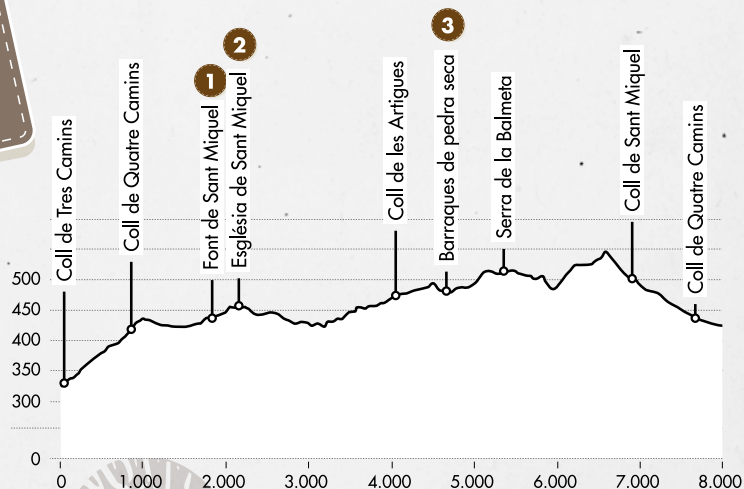
Es troba al tram de costa conegut com la Rallada. Des de la platja pedregosa, amb exemplars de pi blanc i tamaris, es pot observar l'illa Grossa i l'illa Petita o illot del Burro, on hi ha individus de corb marí gros, emplomallat, mascarell i baldrigues.

4 PLATJA DEL BORRÓ

Presenta una vegetació típica dunar com el borró o el liri de mar. El borró és una gramínia, semblant a un plomall, que creix a les crestes de les dunes. El liri de mar floreix els mesos d'estiu desenvolupant una característica flor blanca.

5 BÚNQUERS

Restes de búnquers construïts com a amagatall o defensa de la línia de costa empordanesa durant la Segona Guerra Mundial.

3 BARRAQUES DE PEDRA SECA

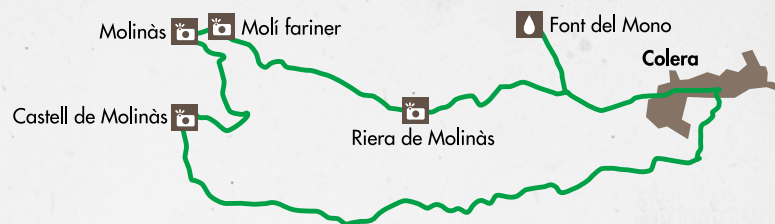
Es construïen amb l'objectiu de fer de refugi i recs d'eines per a pastors i llauradors. Els materials de construcció de les barraques són els esquists, les pissarres, les grauvagues i les lutites. A la Serra de la Balmeta hi ha diverses construccions que testimonien l'activitat agrícola i ramadera desenvolupada en aquest indret.

La Vall de Molinàs

La pista que duu a Molinàs era la via més utilitzada per accedir al poble a peu o amb carro. Aquest camí ramader voreja la riera de Molinàs i ens permet imaginar com era la vall abans que arribés la fil·loxera i la glaçada del 1956.

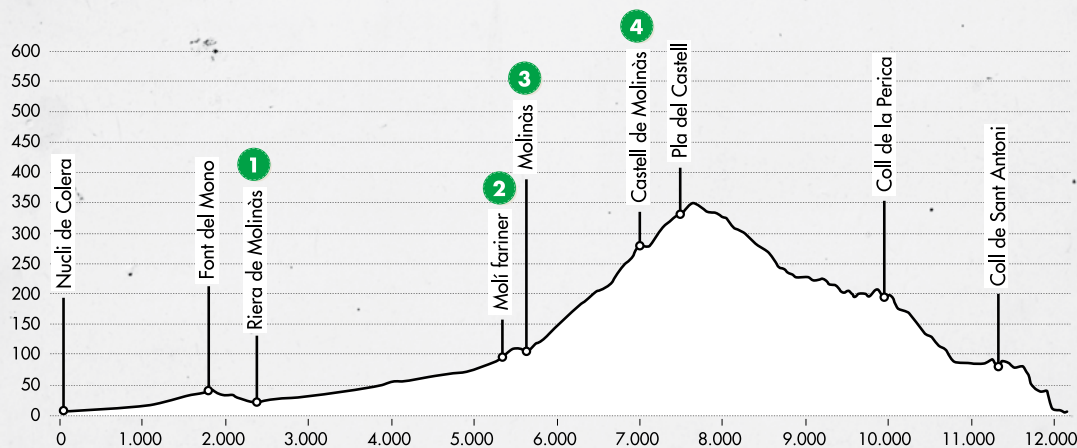

1 RIERA DE MOLINÀS

Neix al nucli de Molinàs i recull les aigües del torrent de l'Infern i del rec de Sant Miquel. La riera de Molinàs forma basses permanents que acullen, entre d'altres espècies, una comunitat de barbs i bagres.

2 MOLÍ FARINER

El topònim Molinàs prové d'aquest antic molí fariner. Els vestigis que ens han arribat corresponen a la reconstrucció del s. XVIII, i consten d'un mur de contenció que fonamentava l'edifici de les moles i el carcabà. El 1920 el gran aiguat de Sant Miquel enrunà el molí i diverses cases del veïnat.

3 MOLINÀS

Es construí a finals del s. XVIII damunt d'un promontori on conflueixen el torrent de la Falguera i el torrent d'Infern. Aquest nucli mantingué una comunitat estable fins l'any 1956. Actualment només es mantenen quatre de les vint cases existents.

4 CASTELL DE MOLINÀS

Entre els s. XI i XIX va ser una masia fortificada propietat de diferents personatges que l'abandonaren aterrits pels bandits. Des del s. XV fins al XVI tingué la funció de corral. Durant la Guerra Civil va esdevenir un refugi per a les famílies del poble que fugien de les bombes.

4

Monuments Megalítics

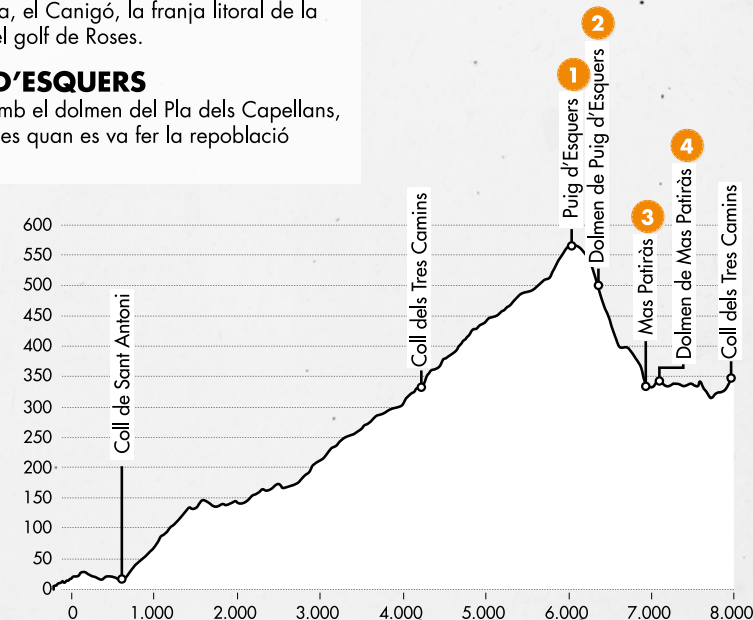
S'enfila fins a Puig d'Esquers i és un excel·lent mirador. Permet visitar dos dòlmens, construccions megalítiques de quarsita i pissarra que daten del quart mil·lenni aC., que eren possibles sepulcres de corredor amb cambra trapezoïdal curta i passadís estret.

1 PUIG D'ESQUERS

El cim del Puig d'Esquers o Puig de Roques Grans és el punt culminant del massís de la Serra de Balmeta. Amb 610 m d'alçada esdevé un excel·lent mirador que permet observar la plana de l'Empordà, l'Albera, el Canigó, la franja litoral de la Balmeta, el cap de Creus i el golf de Roses.

2 DOLMEN DE PUIG D'ESQUERS

Aquest dolmen, juntament amb el dolmen del Pla dels Capellans, fou destruït per unes màquines quan es va fer la repoblació forestal l'any 1975.

3 MAS PATIRÀS

Antigament s'anomenava Mas Bonet i pertanyia als hisendats Mas Guanter de Sant Silvestre. El vent i l'escombrositat del terreny limitaven l'activitat del mas. Només permetien una economia ramadera, amb quatre vaques, un grapat de cabres, un migrat camp de blat i una feixa d'hort al costat del rec.

4 DOLMEN DE MAS PATIRÀS

Va ser descobert l'any 1986 i el seu nom prové de la seva proximitat al mas Patiràs. La cambra del dolmen està completament deformada, potser per l'acció d'un llamp.

5

GR 92

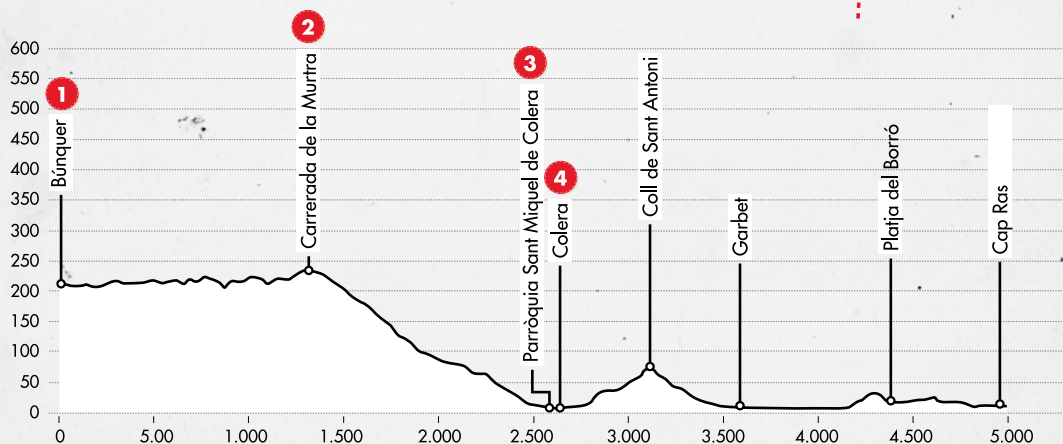
Sender de gran recorregut que neix a Portbou i arriba fins al Pont de l'Olivar, a Ulldecona, al Montsià. Forma part del sender internacional E-10 i els extrems catalans enllacen amb la seva continuació en territori francès i valencià.

1 BÚNQUER

Foren construïts durant el període 1942-1950 amb formigó armat i pedra. Es van utilitzar com a punts estratègics de vigilància, defensa i amagatall, durant la Segona Guerra Mundial.

2 CARRERADA DE LA MURTRA

Al tram nord del nucli de Colera l'itinerari coincideix amb un camí ramader. A Colera, els ramats es podien aturar un o més dies a descansar o a esperar l'arribada d'altres ramats en masos abandonats.

8

Durada: 2 h
Longitud: 5,2 km
Desnivell: 240 m

3 PARRÒQUIA DE SANT MIQUEL DE COLERA

Parròquia situada a la part alta del municipi que data del s. XVIII, època en la qual disminuïren els atacs de pirateria i es creà i consolidà l'actual vila de Colera.

4 NUCLI DE COLERA

L'emplaçament actual del nucli de Colera és recent. No va ser fins a la desaparició de la pirateria que els habitants de les valls s'anaren desplaçant fins a la costa. La població de Colera augmentà amb la construcció del ferrocarril. El 1934 es va segregar de Portbou i assolí la independència municipal. Després de la Guerra Civil, moltes cases foren reconstruïdes, així com la nova església parroquial de Sant Miquel.

Un tomb
per Colera

Guia pràctica per redescobrir les seves valls